

ÚTBAN VAN A JÓZSEF ATTILA-SZOBOR?

Megy vagy marad?

Nézőpont kérdése

Egyelőre békén hagyják, de nem tudni, mi lesz a végleges sorsa a Kossuth téri József Attila szobornak, amelyről most jobboldali politikusok kitalálták: így méltatlan a tér ahhoz, hogy az ország közjogi központja legyen. A hír nagy indulatokat gerjesztett, az emberek valódi és virtuális élőláncal is kifejezték a hírrel szembeni ellenérzésüket.

El a kezekkel József Attilától!

Aki a maradás mellet voksol

Szöcs Géza kulturális ügyekért felelős államtitkár azt mondta, a Kossuth tér átalakítása nem elég érv a József Attila-szobor elmozdítására. Az államtitkár ezzel szembehelyezkedett a kormányzati állásponttal, a kormány másfél milliárdból állítaná helyre a tér régi arculatát, így azonban a szobornak más helyet kellene keresni.

El a kezekkel a József Attila-szobortól! – hangzottatta Szöcs Géza. Márai Sándort idézve kiemelte, a honfoglaló magyarok nem hazát, hanem védett legelőt kerestek maguknak. Azt, hogy e legelőlől haza lett, a költőknek köszönhetjük – mutatott rá. A Kossuth tér 1944 előtti arculatának visszaállítása „nem elégséges” érv a József Attila szobor elmozdításához – mondta Szöcs Géza.

A kormány másfélmilliárd forintot különített el a Kossuth-tér átalakítására, amely célja az 1944 előtti arculat helyreállítása lesz. Az új téren a tervek szerint nem kap majd helyet Károlyi Mihály és József Attila szobra, ezeket máshova szállítják át.

Nem is tudom, mit mondanék, ha itt ülne József Attila, és meg kellene magyaráznom, most mi történik a szobrával – fogalmazott Szöcs Géza, megjegyezve: a költőnek halálában is hányatott sorsa volt. A nemzet már 1939-ben is mulasztásos kötelezettségességben volt József Attilával szemben – mondta.

Szöcs Géza azt mondta, a magyar nyelv ünnepéről szóló határozatot egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül fogadta el az Országgyűlés 2011. szeptember 26-án. A pártok egyetértése szerint reményt adhat arra,

hogy a „legfontosabb közös ügyeinkben” az ország képes felülemelkedni a pártérdekeken, és együttműködni. Kiemelte, hogy a kezdeményezés Gráf Rezső nyelvész nevéhez fűződik.

Az államtitkár a magyar nyelvet nemzeti kultúránk legfontosabb zálogának, nemzeti emlékhelynek nevezte. „Ez a nyelv miközben hét évszázadnyi idő távlatából is érthetően szól hozzánk, a mai világ legújabb dolgainak megnevezésére is alkalmas” – fogalmazott. Ugyanakkor rámutatott: a magyar nyelv kiszorulóban van a tudományos életből, több egyetemen diplomamunkát csak angol nyelven fogadnak el, más területeken pedig a magyar idegen szavakkal, nyelvi szerkezetekkel „nyomorékká” torzul.

Azt mondta, 2012. június 30-ig a kormány benyújtja a magyar nyelvhasználatról szóló felmérését, valamint elkészít egy intézkedési ter-

vet a magyar nyelv értékeinek védelmében. A nemzet a létét, a fennmaradását köszönheti a nyelvnek – hangzottatta Hoffmann Rózsa oktatási államtitkár a rendezvényen. A magyar nyelv napja szerint a Költészet napjával és A magyar kultúra napjával együtt hármas ünnepet, egyiséget alkot. „Ettől kezdve a mi dolgunk, különösen a fiataloké, az iskoláké, hogy ne feledkezzünk meg ezeket az ünnepeket, méltó tartalommal megtölteni, hogy ne váljanak üres formáltságssá” – tette hozzá.

A nyelvapolást „szent kötelességnek” nevezte, mint fogalmazott, az új köznevelési törvényben és a készülő nemzeti alaptantervben gondoskodni fognak a magyar kultúra, a magyar irodalom értékeinek védelméről.

Schmitt Pál köztársasági elnök üzenetét Kubik Anna színművész olvasta fel. „A kultúra és a nyelv mindennél jobban összekapcsol bennünket” – fogalmazott Schmitt Pál. „Nyelvünkben éljük meg a jelent, de benne van a múlt, és nyelvünk üzenet a jövő nemzedékek számára” – mutatott rá a köztársasági elnök, aki szerint őrizni kell a magyar nyelv értékeit, és fejleszteni is.

Az Országgyűlés előtti tér abban az állapotában, formájában, amiben most látjuk, méltatlan ahhoz, hogy az ország közjogi főtere legyen” – nyilatkozta az egyik rádióadónak Kövér László. A házelnök úgy véli, rendbe kell tenni a teret, turisztikai szempontból és az idők folyamán kialakult „szoborparkkal”

is kezdeni kell valamit. A baloldali sajtó azonnal lefordította: a kormány még a műalkotások körében is tisztogatást végez, kisöpri a múltat. A házelnök szerint azonban csupán arról van szó, hogy amikor majd átrendezik a teret – hogy méltó közjogi központ legyen – akkor a József Attila szobornak a jelenleginél méltóbb helyet

kell találni. Kövér László kijelentette: „akik azzal vádolnak, hogy ideológiai megfontolásból, a kulturkampj jegyében tisztogatást hajtunk végre a Kossuth tér szobrai között, elfelejtik, hogy volt egy eredeti állapot, 1945-ben, amit ideológiai megfontolásból, tisztogatási szándékból fölforgattak”.

TILTAKOZÁSUL VERSELTEK

32 órás versmaraton a megtartásért

Csaknem félszáz résztvevő, profik és civilek mondtak verseket a Kossuth téri József Attila-szobor eltávolítása ellen szervezett versmaratonon, több mint 32 órán át. Ezen a civil rendezvényen a „hírességeknek, közéleti személyeknek is ki kellett várnuk a sorukat”, hiszen a versmondás érkezési sorrendben zajlott: az „utcáról jött emberek” mellett verset mondott többek között Margitai Ági, Parti Nagy Lajos, Kukorelli Endre, Nádasdy Ádám, Bródy János, Dész László, Rutkai Bori, Novák Eszter, Bach Szilvia, Fábri Péter és Kovács Kriszta – mondta el Faragó Zsuzsa dramaturg, az esemény egyik szervezője.

Középiskolások, nyugdíjasok és középkorúak is részt vettek az eseményen, de 6-8 éves gyerekek is kiálltak verset, mondani az évs József Attilám – Szubjektív versmaraton a József Attila szobránál elnevezésű Facebook-csoport rendezvényén. Az eseményre érkezőket forró teaival, forralt borral, zsíros kenyérral fogadták a nagy hidegben. Bárki színpadra állhatott előzetes bejelentkezés nélkül, hogy egy-két, számára kedves vagy fontos verset, írást, vallomást elmondjon, eljátsszon, elneveljen, eltáncoljon vagy akár megrajzoljon József Attilától.

Az eseményt tiltakozásul szervezték azért, mert a Kossuth tér 1944 előtti képművészeti arculatának visszaállításáról döntő országgyűlési határozatot alapján József Attila szobrát máshová kell áthelyezni.

A Szépirók is tiltakoztak

Az egyik legnagyobb írószervezet, a Szépirók Társasága az Elet és Irodalomban, valamint a Népszabadságban tette közzé tiltakozását amiatt, hogy a Kossuth tér 1944 előtti képművészeti arculatának visszaállításáról szóló országgyűlési határozat alapján József Attila szobra is máshová kerül.

„Egy köztéri szobor elmozdítása nem egyszerű városrendezési aktus. Úgy véljük, József Attila Kossuth téri szobrának

áthelyezése abban az értelemben is visszaállítaná az 1944 előtti képet, hogy utólag azoknak adna igazat, akik nem ismerték el költészetét” – szerepel a Szépirók Társasága tiltakozásában.

Mint írták, József Attila a háborút követő nemzedékek egész sorának eszmélkedését döntő mértékben határozta meg, és az országhatárokon túl ma is ő a legismertebb 20. századi magyar költő.

Alapítva:

2011-ben

99 Ft

I. évfolyam

3. szám

DECEMBER

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván a DÉL szerkesztősege!

Dolgozók Érdekvédelmi Lapja

Kockán az életed

JEGYZET

ALKU

A hat szakszervezeti konföderáció közül három december első napjaiban aláírta a kormánnyal a munka törvénykönyvének tervezetéről szóló megállapodást. Másik három viszont nem. Most akkor félig teli vagy félig üres a pohár? Másként megközelítve a kérdést: örülünk, hogy a hármaknak sikerült legalább némi engedményt kicsikarniuk a tárgyalások során? Vagy szomorkodjunk, mert azok, akiket hajlandó volt tárgyalófelként elfogadni a kabinet, cserbenhagyták a kirekesztetteket?

Ugyanakkor érdemes elgondolkodni azon, vajon mi történt, ha minden konföderáció tudomásul veszi, hogy amikor a munkavállalók érdekeit súlyosan sértő jogszabály készül, sutba kell vetni a személyes elintézteket. Egy felelősen gondolkodó szakszervezeti vezető számára ebben a helyzetben nem a saját egzisztenciája a kérdés, hanem az: mit tehet az általa képviselt emberekért. Most viszont úgy tűnik, mindenki a saját pecsenyéjét süti. Legalábbis erre utal, hogy a munka törvénykönyvéről folytatott egyeztetések legfontosabb eredménye a szakszervezeti tisztviselők bizonyos előjogainak megőrzéséről szól. Ennél azonban sokkal nagyobb a tét. Például az, hogy a szakszervezetek képesek-e valódi ellensúlyt képezni a kormányzati túlhatalommal szemben. A különalku azt mutatja, hogy nem. Sőt a különutasok legitimáltak egy olyan egyezséget, amelynek igazából maguk sem voltak részei, a végeredmény kormányzati diktátum, az ne sértődjék meg, amikor – és a december 3-i szakszervezeti tüntetésen ez meg is esett – aprópénzt vetnek elé. Annak is kell hajolnia a baksisért. S amikor felszedi, talán magába száll, és mélyen elszívja magát.

Az esős, hűvös idő ellenére a vártnál jóval harcosabb hangvételűre sikeredett december 3-án az a demonstráció, amelyet a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma szervezett a Magyar Tudományos Akadémia előtti térré. A Kockán az életed elnevezésű nemzeti közszolgáltatmentő akción több ezer tömeg gyűlt össze, hogy felhívja az emberek és a törvényhozók figyelmét: veszélyben vannak a közszolgáltatások. A viszonylag „langyosnak” ígérkezett megmozdulást a tüntetés előtti nap legmeglepőbb eseménye rázza fel: három konföderációs szakszervezeti vezető megegyezett a

kormánnyal az eddigi „legelnyomóbb” Munka törvénykönyvéről. Az emberek elkéseredetten, dühösen skandáltak, s a szokásos tiltakozó mondatok mellett skandálva szolították fel lemondásra a megalkuvó vezetőket. A tüntetők egy része a Kossuth tér felől érkezett egy szírnázó retro mentőautó felvezetésével, a mentő egy táskát vitt, oktatás és munka felirattal. A Magyar Szolidaritás Mozgalom a Clark Ádám térről indulva hangos sípszó kíséretében vonult a Lánchídon át a Széchenyi István – korábbi nevén Rooseveltt – térré.

2. oldal

CSAPDA

Nem volt testületi felhatalmazása Pataky Péternek, az MSZOSZ elnökének arra, hogy aláírja a kormánnyal az egyezséget az új Munka törvénykönyvről. Az elnök sejtette, hogy csapdába csalja a szakszervezeti vezetőket a kormány.

4. oldal

ÖNKÉNT JELENTKEZNI AJÁNLOTT

Tavasszal indítja csaknem 200 ezer rokkantnyugdíjas ellenőrzését a kormány. Aki nem jelentkezik önként a felülvizsgálatra, az májustól elveszítheti az ellátást. Az átalakuló rokkantnyugdíjrendszer kedvez a fiataloknak, akik viszont elveszítik kiemelt státuszukat, azoknak három év alatt kevés pénzű kell talpra állniuk és munkát találniuk egy meglehetősen mostoha munkaerőpiacon.

8. oldal

A KÖZSZOLGÁLTATÁSOK MEGVÉDÉSÉÉRT TŰNTETTEK A SZAKSZERVEZETEK

Érted! Érted?

Futótűzként terjedt a hír: három konföderációs szakszervezeti vezető megegyezett a kormánnyal az eddigi „legelnyomóbb” Munka törvénykönyvéről. Az alku a Kockán az életed! címmel december 3-ára szervezett nemzeti közszolgáltatmentő demonstráció előtti napon született. Így aztán nem csoda, hogy a tervezettnél is jóval harcosabbra sikeredetett a demonstráció, amelyet a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma szervezett a Tudomány Akadémia előtti térre, hogy felhívják az emberek és a törvényhozók figyelmét: veszélyben vannak a közszolgáltatások.

„A kormány nem törődik a jövővel, így nem törődik a közös jövővel sem!”, „Nettó bérem 84 ezer forint, jövőre 74 200 lesz”, „Mi húzzuk az ország szekerét, ne hagyjuk, hogy lehúzzanak minket!” „Érted! Érted?” Ilyen és ehhez hasonló feliratokat lehetett olvasni az ország minden részéből érkező tüntetők transzparensein a tömegben, amely megbőltötte az MTA előtti teret. A demonstráció az utóbbi időben már megszokottá vált hangulatban kezdődött: a tüntetők egy része a Kossuth tér felől érkezett egy szírnázó retro mentőautó felvezetésével, a mentő egy táskaút vitt, oktatás és munka felirattal. A Magyar Szolidaritás Mozgalom a Clark Ádám térről indulva hangos sípszó kíséretében vonult a Lánchídon át a Szechenyi István – korábbi nevén Roosevelt – térre, ahol már vetítették a video üzeneteket, amelyeken a Szakszervezetek Együttműködési Fórumának (SZE) elnöke és a tagszervezetek vezetői foglalták össze egy-egy percben a közszolgáltatások és a közszolgák jövőjéről vallott gondolataikat. Az elektronikus beszédek a nagygyűlés idején is elhangzottak egy-egy felszólalást követően. A helyszínen szakszervezeti vezető nem, csak három közelelt személység – Tamás Gáspár Miklós filozófus, Gerő András történész és Daróczi Ágnes etnológus kapott

szót. A beszédek közben Kulka János színművész elszavalta József Attila Levegőt című versét, színész társas, a szakszervezeti rendezvények rendszeres szerep-

lője, Papp János pedig felolvasta a SZE petícióját, amelyben azt követelik, hogy szűnjön meg végre a közszférában a bértábla beígyasztása, és a kormány engedjen legalább annyi béremelést a közintézményekben, mint amennyit a versenyszférában megkövetel.

A kellemetlen, esős idő se vette kedvét a demonstrálóknak: a szónokok hatásos mondatait rendre skandálva ismételtgették. Érzékelhető volt ugyanakkor, hogy a közintézmények dolgozói vélhetően munkahelyük elvesztésétől félve

ezúttal kevesebben voltak, mint más tüntetéseken. Hatott a figyelmeztetés. Elsősorban a köz-, illetve kormánytisztviselőket ugyanis főnökeik arra intették, nem tanácsos részt venniük a kormányellenes demonstráción. Helyettük ott voltak például az MSZOSZ-hez tartozó vasas, hűsípári, kereskedelmi dolgozókat tömörítő szakszervezetek tagjai. Feltűntek a téren Liga és autonómk feliratú zászlók is. A nagygyűlés befejezése után a tüntetők átvonultak a Képviselői Irodaház melletti térre, ahol csatlakoztak az Egymillióan a sajtószabadságért elnevezésű, a Facebookon szerveződő csoport demonstrációjához.

A demonstrációra reagálva Gerő-Szász András kormányzóvivő közölte: a közszférában dolgozóknak is tudomásul kell venniük, hogy az országban gazdasági válság van.

(K. J. E.)

VÉLEMÉNY

Váltsák le a vezetőiket!

A rendezvény első szónoka, Tamás Gáspár Miklós úgy fogalmazott, hogy a magyar szakszervezeti történelem egyik legsötétebb napja volt, amikor három szakszervezeti szövetség pénteken megegyezést írt alá a kormánnyal „az eddigi legelnyomóbb munka törvénykönyvét illetően”. A filozófus hangsúlyozta, hogy szükség van a szakszervezeti egységre, mert „ma nem nagyon látok más erőt, ami a hazát megmenthetné”.

Emlékeztetett arra, hogy néhány évvel ezelőtt népszavazás erősítette meg, hogy a „szociális jogokból nem engedünk”. Hozzátette, az akkori ellenzék azt mondta, hogy a szociális jogok mellett áll. A szónok arra kérte a megjelenteket, hogy mindenkit vegyenek rá a szakszervezetekbe való belépésre, és ha az érdekvédelmi képviselvek vezetői nem mőltóak a posztjukra, akkor váltsák le őket.

Sokan féltek eljönni

Daróczi Ágnes etnológus beszédében azt mondta, minden társadalmi csoport „iszonyuan mély válsággal” szembesül. Megfogalmazása szerint „nincs más utunk, mint megszervezni magunkat”. Mint elmondta, sokan féltek eljönni a szombati tüntetésre, ám azok, akik itt vannak, „előlelismerelei” az országnak. Azért jöttek el, hogy szóva tegyék: nemcsak gazdasági válság van, hanem nagyon mély társadalmi válság is. S ha így mennek tovább a dolgok, lesz még mélyebb is. A társadalmi válságot pedig nem kezeli a kormány, ezért kell a társadalmi szolidaritás.

Rombolják a szabadságot

Gerő András történészt a hatalmon lévőkre utalva azt mondta: „Ők most itt rombolnak, rombolják a magántulajdont, a szabadságot, a jogbiztonságot, a nemzeti kulturális-oktatási intézményeket, a polgári állam civilizatorikus alapjait.”

A történész szerint a kormányoldal úgy véli, polgári, konzervatív erőket forradalomra hivatott, „miközben forradalomra egyébként senki nem adott nekik felhatalmazást”. Érvélese szerint a „polgári” kifejezés sokkal inkább felhatalmazást, mintsem pusztítást, a konzervatív pedig szervező, „azaz evolúciót, nem pedig forradalmat, azaz revolúciót jelent.”

Kiemelte, hogy a döntéshozók folyamatosan arra hivatkoznak: nagy többséggel kaptak felhatalmazást. „De nem arra, hogy babráljának a magántulajdon körül, nem arra, hogy rombolják a szabadságot, a szerzett jogok és a polgári civilizáció rendszerét [...] sokkal inkább arra, hogy a magyar nép számára elviselhetőbb viszonyokat teremtsenek” – jelentette ki.

Rossz az irány

„Ha Rákay Philip itt lenne most, olyan egymillió főre becsülne minket. Szűcs Viktória vagyok, a Balcsódei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének (BDDSZ) vezetője. Van egy jó hírem. A mai megmozdulást rengetegen támogatták!” – állt fel a színpadra a szakszervezet elnöke, mondatait ütemes taps fogadta. Ma, több mint másfél évvel a választások után tisztán látjuk, hogy az irány rossz. Még akkor is látjuk ezt, ha az éjszaka leple alatt születnek meg a törvények. Nem a szakszervezetekről szól ez a mai nagygyűlés, hanem a változásokról, melyek minden magyar állampolgárt érintenek – hangzottatta Szűcs Viktória.

TUDATOSAN OSZTJA MEG A SZAKSZERVEZETEKET A KORMÁNY?

Különhalku

A hatból csak három szakszervezeti konföderáció írta alá december 2-án a megállapodást a kormánnyal az új munka törvénykönyve tervezetéről. Az autonómk szerint ez nem legitim egyezés, a SZE pedig nem érti, hogy szakszervezeti kollégáik miként adhatták a nevüket ehhez.

Megállapodást kötött az új Munka törvénykönyvének a kollektív munkavállalói jogokra és a munkaviszonyra vonatkozó részéről a kormány a munkaadói és munkavállalói érdekvéleletekkel – jelentette be december 2-án Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter. Ez persze csak fenntartásokkal igaz, mert a hat szakszervezeti konföderáció közül csak a Liga, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége és a Munkástanácsok képviselője látta el kézjeggyel a dokumentumot. A különkuban ráadásul a munkavállalókra vonatkozóan mindössze annyi szerepelt, hogy a jövőben az érintett dolgozókkal egyeztetni kell: pénzben vagy szabadidőben kéri a túlmunka megváltását.

Matolcsy megköszönte a megállapodást aláíró érdekvéleleteknek a „kemény, de konstruktív” tárgyalásokat, és azt, hogy megértették, Magyarország újjaszerzéséhez, megújításához szükség van egy új munka törvénykönyvre, és a munka világának újriformálására. Czomba Sándor, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkára pedig egyenesen a jőzen éss diadalának nevezte a megállapodást. A miniszter úgy vélte, a jogszabály hatályba lépése után Magyarország az első három ország között lesz az Európai Unióban a munkaerő-szabályozás, munkaerő-piaci-szabályozás rugalmasságát tekintve. A kormányfő ugyanazon a napon hasonló érteklést adott. Ő úgy látja, a törvény jobb lesz, mint az előző, így versenyképes a jó európai szabályozásokkal. „Az egyetlegjobb, de van olyan ország, amelynek jobb munka törvénykönyve van, mint nekünk”, így például Szlovákiának – minősítette a tervezet Orbán Viktor miniszterelnök

Az aláírást követően az váltotta ki a legnagyobb vitát, hogy egyes szakszervezeti szövetségeket eleve kizártak az egyeztetésből. A kormány először – valamikor a nyáron – csak a Liga elnökével és a konföderációs egyes tagszervezeteinek képviselőivel volt hajlandó tárgyalásztalhoz ülni, s később is, már szeptemberben kizárólag a Munkástanácsot és a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségét vonták be, miközben a másik három konföderáció is tár-

Elfogadhatatlan, érthetetlen

„A megállapodás létrejötte körülményeinek ismeretében elfogadhatatlan és érthetetlen, hogy szakszervezeti kollégáink a nevüket adták egy ilyen megállapodáshoz” – a paktum kapcsán ezt fogalmazta meg a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZE). „Az alapvető felölösség mindeztért a Magyar Köztársaság kormányát terheli, mert a demokratikus választás eredményeként megkapott kétharmados többség lehetőségével sorozatosan visszaélt és visszaél, azt a látszatot keltve, hogy a lehetőséggel felhatalmazást is kapott Magyarországon minden, az elmúlt húsz év demokratikus átalakulása során jól-rosszul kialakult intézményi struktúrájának átalakítására”. Ezzel a SZE elsősorban a háromoldalú szociális párbeszéd korábban kialakult intézményrendszereinek felszámolására utalt.

gyalni akart volna. Ezzel kapcsolatban felvetődhet: a korántsem egységes szakszervezeti mozgalmat tudatosan kívánja még inkább megosztani a kormány?

Amúgy kétségtelen, hogy a munka törvénykönyvének tervezete az egykori Országos Érdekegyeztető Tanács munkavállalói oldalának felvétel folytatott egyeztetések során is valamelyest változni látszik. Legálábbis a kormány már korábban több ponton visszaskozott, ami egyéni képviselői indítványok formájában öltött

testet. Nem csökken a szabadság, nem lesz terhességi teszt, nem ellenőrizhetik a munkavállalók magánéletét, lesz viszont éjszakai pótlék – csak néhány az engedmények közül.

A december 2-án aláírt megállapodás pedig alapvetően a kollektív jogokról szól. E szerint a munkáltató a szakszervezetek számára megfelelő helyiséget biztosít, s továbbra is beszedi a tagdíjakat. Az érdekvéleletek ötszáz munkavállalóig egy, ezérig kettő, két-ezerig három, négyezerig négy,

afelett pedig öt tisztségviselőt nevezhetnek meg, akik fokozott munkajogi védelemre jogosultak. Más kérdés, hogy ezernél több embert foglalkoztató cég már alig van Magyarországon; ezek száma alig haladja meg a százat.

A munkaidő-kedvezmény mértéke is nő: minden két szervezett dolgozó után egy óra lesz, amelynek felhasználásáról a szakszervezet dönthet. Miután ezt az időt össze is vonhatják, körülbelül 350-400 tag után egy „függetlenített” tisztségviselő lehet. Igaz, a cég által foglalkoztatottak száma alapján 6k kevesebben lesznek, mint eddig. A megállapodás része ugyanakkor az is, hogy a túlmunka megváltásáról a feleknek kell megállapodniuk, vagyis: ha a dolgozó nem szabadidőt, hanem pénzt akar a túlóráért cserében, akkor azt ki kell fizetni neki.

A felek rögzítik, hogy a munka törvénykönyvről szóló törvényjavaslatról folyamatosan egyeztettek – ez is a megállapodás része, miközben a kijelentés nem teljesen fedi a valóságot. „A felek kijelentik, hogy a törvényjavaslatl kapcsolatos szakmai vitát lezártnak tekintik” – e fordulat ugyancsak szerepel a megállapodásban.

ÁROK KORNÉL,
a Hivatások Tüztoltók Független Szakszervezetének elnöke, a Szolidaritás társelnöke:

„Gaskót kilóra megvette a kormány. Patáky Péter lépése előtt viszont döbbsen álok. Egyértelmű, hogy a megállapodás a saját egzisztenciájukról szól, hiszen a szakszervezetek biztonsága kellett volna, hogy utolsóként sorra kerüljön. Ez a megállapodás 95 százalékban csak érdekvédelmi kérdéseket feszeget. Mind a kettőjüknek mennie kell.”

SZÉKELY TAMÁS,
a VDSZ elnöke, a Szolidaritás társelnöke:

„Az érintett szakszervezetek asszisztálnak ahhoz, hogy a kormány a nemzetközi kritikákat kivéde. Deklarálják, hogy volt egyeztetés, miközben nem volt. Lezártnak tekintik a törvényről folytatott vitát, ez nonszensz. Ennek a lépésnek politikai következménye lesz.”

BORSIK JÁNOS,
az autonómk elnöke:

„Nincs magyarázat arra, hogy egy olyan törvényről megállapodás születik, amely a kormánynak jó, a munkavállalókat pedig hátrányosan érinti. A következményekkel az aláíróknak szembe kell nézniük.”

A Hűsípári Dolgozók Szakszervezete:
„A munkavállalók elárulása, hogy a nemzetgazdasági miniszter, a munkaadói érdekvéleletek és a három szakszervezeti konföderáció vezetője megállapodást írt alá a munka törvénykönyvről. A tervezet „rabszolgatörvény” és vállalkozatlanság, mivel jelentősen hátrányosabb helyzetbe hozza a munkavállalókat. Az aláíró szakszervezetek senki nem hatalmazta fel erre.”

Gaskót apróval dobálták

A nagygyűlés alatt a több ezer tüntető közül sokan ellenőrzéssel fogadták Gaskó Istvánt, a Liga elnökét, s miközben aprópénzzel megdobálták, több helyről többször is felhangzott a „Gaskó takarodj”, „Gaskó áruló”, „Megvették kilóra” és a „Szégye-ne vagy a magyar szakszervezeteknek” kiáltás. Az elnök ugyanis a tüntetés előtti napokban megállapodott a kormánnyal, hogy a MAV-dolgozók megkapják a korábbi privatizációs bevételből követelt

ötmilliárd forintot, s ennek fejében ő lefűtja az útlezárások folytatását. A Liga elnöke egyike volt azoknak is, akik a demonstrációt megelőző napokban – a tagszervezetek felhatalmazása nélkül – elfogadták a Munka törvénykönyvének a kormány által javasolt változtatát.

Gaskó újságíróknak azt mondta, a közszolgáltatásra vonatkozó követelések, amelyek a tüntetésen elhangzottak, teljesen jogosak. Arra a felvetésre, hogy leárulózták, azt felelte, véleménye szerint a tüntetők

tévednek, és ezt be is fogják látni. Felhívta a figyelmet, hogy azt is kiabálták neki, elárulta a vasutasokat, miközben a közelmúltban dőlt el, hogy ötmilliárd forintot fognak kapni a MAV-Cargo eladása után. „Nem rossz szándékú emberek, csak képtelenek a választások után tisztán látni, hogy az irány rossz. Még akkor is látjuk ezt, ha az éjszaka leple alatt születnek meg a törvények. Nem a szakszervezetekről szól ez a mai nagygyűlés, hanem a változásokról, melyek minden magyar állampolgárt érintenek – hangzottatta Szűcs Viktória.

ÉRDEKVÉDŐK ZSÁKUTCÁBAN

Zsarolás volt?

Kormányzati csapda szakszervezeteknek

Nem volt testületi felhatalmazása Pataky Péternek, az MSZOSZ elnökének arra, hogy aláírja a kormánytól az egyezséget az új Munka törvénykönyvéről. A Népszavának elmondta, sejtette, hogy csapdába csalja a szakszervezeti vezetőket a kormány. Végig részmegállapodásról beszéltek, ennek ellenére a kabinet azt kommunikálja, hogy a szakszervezetek az egész jogszabálytervezetet támogatják. A többiek nehezen fogadják el tőle, hogy „átállt a másik oldalra”, Gaskó Istvánnal és Palkovics Imrével került egy csapatba.

Gyakorlatilag megszarolta a kormány a szakszervezeteket, ezért írta alá pénteken a megállapodást – legalábbis ez derül Pataky Péter szavaiból. A Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének elnöke volt a három szakszervezeti vezető egyike, aki

részt vett a tárgyalásokon – írta a Népszava. Gaskó Istvánnal, a Liga és Palkovics Imre, a Munkástanácsok vezetőjével együtt írták alá a megegyezést. Pataky lapunknak azt mondta, ultimátumot kaptak a kormánytól: vagy aláírnak, vagy nem lesznek kisebb módosítások sem.

Az MSZOSZ elnöke szerint két rossz közül a kisebbiket választották, mert legalább elérték, hogy ne a foglalkoztató döntésén múljon a túlmunka díjazása. Az eredetileg betervezett javaslat a szakszervezet alapjait is szétverte volna, szerinte ezen is sikerült enyhíteni. Tudja,

hogy most sokan árulónak tartják, de szerinte nem lehetett elérni, hogy a tárgyalásokba mind a hat szakszervezeti konföderáció részt vegyen. Arról is beszélt, hogy az aláírásra nem volt testületi felhatalmazás, az esemény előtt „csak arra volt ideje, hogy az ügyvédjükkal

egyeztessen”. Megjegyezte, nyilvánvaló volt, hogy csapdát állított a kormány az érdekvédőknek. Ők csak részmegállapodásra készültek, mégis azt kommunikálja a kabinet, hogy a jogszabály egészével értettek egyet az érdekvédők. Sokakban felmerül a kérdés, ilyen

előzmények után miért kellett bele menni a tárgyalásnak sem nevezhető beszélgetésekbe, és miért engedtek a zsarolásnak. A teljes igazság egyelőre nem derült ki, azt mindenesetre Pataky is elismerte, nehéz helyzetbe került.

(MUNKATÁRSUNKTÓL)

KI MIBEN ÉRDEKELT

A kormány elégedett

A kormány szerint szükség van az új munka törvénykönyvére és a munka világának újraformálására Magyarország újjászervezéséhez, megújításához – közölte a kormányszóvivői iroda az MTI-vel.

A kormányzóvivői iroda szerint a kormány álláspontja a munka törvénykönyvével kapcsolatban világos: „akik ez ellen tüntetnek, azok a régi, torz rendszerek fennmaradásában érdekeltek.” Közleményükben hangsúlyozzák, továbbra is elismerik minden munkavállaló, illetve szervezet alkotmányos jogait.

A kormány megállapodott a munkaadói és munkavállalói

érdekképviselőkkel az új Munka törvénykönyvének, a kollektív munkavállalói jogokra és a munkaviszonyra vonatkozó részéről – emlékeztetnek. Az érdekképviselői konföderációk közül az eseményen az MSZOSZ, a LIGA és a Munkástanácsok vettek részt.

A közleményben azt írják: Magyarországnak szüksége van egy új Munka törvény-

könyvére, amely segíti a munkahelyek megteremtését, védi a meglévőket, és rugalmasan növeli a foglalkoztatottságot. Hozzáteszik: a régi elavult szabályozás helyett az új törvénykönyv Európa egyik legversenyképesebb munkajogi alapját hozza létre, és biztosítja a szakszervezetek működési feltételeit, s megakadályozza a bércsökkentés lehetőségét.

Mélyütés az érdekvédelemnek

A hivatás elismeréseként jön létre jövőre a Magyar Kormánytisztviselői Kar – legalábbis a kormány szerint ezt jelenti, hogy a készülő közszolgálati tisztviselői törvény a kormánytisztviselőket kötelezően egy új szervezetbe tereli majd. A kar szakmai kamaraként működik, de többé-kevésbé átveszi a szakszervezetek érdekvédelmi feladatait is, így véleményt nyilvánthat például a szak-

szervezetek ezen a területen is háttérbe szorulnak. A kormány ez utóbbi előterjesztésben a hatályos munka törvénykönyvének kisebb módosítására is javaslatot tesz, ami elsősorban a szakszervezeteket érinti. Nem várják meg tehát az új munka törvénykönyvének hatályba lépését, hanem az érdekképviselők működését szinte ellehetetlenítő szabályokat már jövő januártól életbe léptetnék.

SZÉKELY SÁNDOR A MAGYAR SZOLIDARITÁS MOZGALOMRÓL

Nincs napirenden a párttá alakulás

Szervezkedik, építkezik a Magyar Szolidaritás Mozgalom (Szolidaritás), s most megtörve az „építkezés” miatt átmenetileg beállt csendet, a korábbinál is nagyobb lendülettel és erővel készülnek a folytatásra. Tapasztalatokról, újdonságokról és tervekről kérdeztük Székely Sándort, a szervezet társelnökét.

A Szolidaritás néhány vezetője a közelmúltban több kelet-magyarországi várost is felkeresett. Milyenek voltak a tapasztalatok?

A legfőbb tapasztalatunk az volt, hogy az országnak ezen a részen óriási az elkeseredettség. Az emberek csalódtak az összes politikai pártban, úgy érzik, az ő érdekeiket senki sem képviseli megfelelően. Minden településen, Nyíregyházától Miskolcon át Ózdig nagy volt az érdeklődés a Szolidaritás mozgalom iránt. Az itt élők nagyon felelősen gondolkodtak a helyzetükről, és nem bünbakkeresésben, vagy kirekesztésben látják a problémáik megoldását.

Ebben a régióban is ugyanarra várnak az emberek, mint bárhol az országban. Nagy igényük van arra, hogy saját ügyeikben és országos kérdésekben is valaki őszintén beszéljen velük. Saját

erőikön tapasztalják annak a sikerpropagandának az összes hamisságát, ami nem ismeri el a megszorításokat és folyamatosan a gazdaság nem létező fejlődéséről beszél. Az emberek a helyzet őszinte feltárását és konkrét elképzeléseket szeretnének hallani. Megértették a súlyos lépésekké szemben is, ha azt látják, hogy ezek valóban a helyzetük jobbrafordulását eredményezik.

Hol tart a szervezeteépítés?

A Szolidaritás tagjai számára az alapvető hívó szó, közös érték magának a szervezetnek a neve. Kölcsönös odafigyeléssel, egymás segítségével

megteremthetjük az ország jobbtlétnek is az alapjait. Ezért is gondoljuk, segíteni kell a helyi csoportok szerveződését, hogy minél jobban kiépüljön a szolidaris háló. Ma már Budapest minden kerületében, de a kisebb települések közül is nagyon sokban van már képviselő a Szervezetnek. Ezért december 17-én, pontosan délben minden település legforgalmasabb pontján meg is mutatjuk magunkat. Szeretettel várjuk az érdeklődőket.

Rendszeresen felvetődik a párttá alakulás kérdése.

Le kell szögezni: a Szolidaritás nem párt, hanem tömegmozgalom. A célunk, hogy ezt kiteljesítsük, és akár többszáz ezres tagságot tudhassunk magunk mögött. Ugyanakkor nyilvánvalóan azt szeretnénk, hogy megváltozzon az a rendszer, ami ma Magyarországon körvonalazódik, és januártól még inkább kiteljesedik. Célunk, hogy ne egy korábbi rendszer kerüljön vissza ennek a helyére. Ha már a harmadik köztársaságot lerombolták, akkor egy olyat hozunk létre, ami igazságosabb és jobban működő lesz, mint a korábbi volt. Ennek érdekében a mozgalom igenis politizál, de jelenleg nincs napirenden, hogy a Szolidaritás párttá alakuljon.

Milyen a szervezet viszonya a politikai pártokhoz?

Az elmúlt évben komoly átrendezés kezdődött a belpolitikában. Számos civil kezdeményezés jelent meg a köz-

életben, többtíz ezres tüntetések zajlottak a fővárosban, de országszerte is egyre többen nyilvánítják ki elégedetlenségüket a hatalommal szemben. A Szolidaritás mozgalom talán a legnépesebb ilyen országos szervezet. Ebben a helyzetben egyértelmű, hogy a pártok részéről elkezdődjön egyfajta puhatolózás, de hivatalos kapcsolat, vagy együttműködés nincs egyikükkel sem.

Milyen lépéseket terveznek a közeljövőben?

A legfontosabb, hogy február végéig működőképess és hatékony szervezetet építsünk ki. Ugy gondoljuk az év elejére mindenki számára egyértelmű lesz, hogy a parlament 2/3-os többsége által meghozott törvények – gondolkodj itt a Munka törvénykönyvére, az új nyugdíjszabályozásra, de idevehetjük az oktatási ügyeket, vagy az adózást is – súlyos hátrányokat okoznak az embereknek, miközben alig látszik bármi abból, hogy itt jobbra forduljanak a közből, vagy a helyzetből, mert a pusztázó elégedetlenség azon túl, hogy rossz tanácsadó, még nem alkalmas az ország sorsának jobbra fordítására. Hiszem, hogy együttműködve képesek lehetünk jó megoldásokat találni és azokat megvalósítani.

(MUNKATÁRSUNKTÓL)

KOORDINÁTOROK ORSZÁGSZERTE

A Szolidaritás régiói

Területi koordinátorok is segítik már a Magyar Szolidaritás Mozgalom országos szervezését és információcseréjét. A közös bennük: a kezdetektől részt vesznek a szervezet munkájában.

Nyugat-Magyarországon Magyar Káti keresse az, aki csatlakozna a szervezethez. A területi koordinátor már az Akcióegység tavaszi demonstrációin is részt vett, a Magyar Szolidaritás Mozgalom pedig természetesen folytatása volt „mozgalmi” pályájának. A D-day előtt a Facebookon közvetítette a buszos és autós telekocsikat a négy napos sorozatra. Októbertől az országos útlezárás facebookos oldalát és csatolt webfelület egyik üzemeltetője, szervezője.

Kelet-Magyarországon összekötője Varga Arnold, aki már a januári első értekezleten is ott volt, s később az egyik szervező lett. A '89-'90-es rendszerváltoztatáskor is kivette a részét

az átalakulásban. Akkor úgy gondolta, minden a helyére kerül, s jó úton halad. Úgy érzi, ez nem sikerült. A sajtó- és szólás szabadság megnyirbálása elleni demonstrációs sorozat, valamint a kormány folytatólagos tettei elűtették, kiprovokálták a rendszerrel szembeni elégedetlenséget.

Budapesten és Pest megyében Csőke András koordinátor tartja kezében a Szolidaritás ügyeit. A területi képviselő a tavalyi magánnyugdíjpénztári demonstráción keveredett bele az „Ügybe”, ő volt az egyik szervező. Most ő szervezi a Szolidaritás mozgalom területileg legkisebb, mégis az egyik legnépesebb régió kerületi és városi kapcsolattartóinak tevékenységét.

A Magyar Szolidaritás Mozgalom vezetői folyamatosan járják az országot, és fórumokat tartanak. Időpontokról és helyszínekről a Szolidaritás honlapján és facebook-oldalán tájékozódhatnak.

www.szolidaritasmozgalom.hu
www.facebook.com/SZOLIDARITASmozgalom

MAGYAR KATALIN

VARGA ARNOLD

CSŐKE ANDRÁS

A FRDSZ ELNÖKE LEVONTA A KÖVETKEZTETÉST

Kónya távozott

Tizenhárom év után lemondott a Fegyveres és Rendvédelmi Dolgozók Érdekvédelmi Szövetségének vezetősről, s ezzel együtt kezdeményezte a hivatásos katonai szolgálati viszonya alóli felmentését is. Levonta a következtetést, s mostantól csak a Szolidaritással foglalkozik. Legalábbis egyelőre.

A kormányváltás óta nincsenek könnyű helyzetben az érdekvédők, ezt jól mutatja Kónya Péter esete. Ő 13 évig vezette a Fegyveres és Rendvédelmi Dolgozók Érdekvédelmi Szövetségét, most mégis lemondott elnöki posztjáról. Ezzel együtt kezdeményezte hivatásos katonai szolgálati viszonya alóli felmentését is. Indoklasként úgy fogalmazott: nem tudta megakadályozni, hogy elveszítsék a jogukat, a szolgálati törvények változásai miatt „érdekvédőként tisztességesen már nem lesz lehetőségem” a hivatásosokat képviselni. Kónya

Péter érdekvédelmi munkáját egyébként már régóta próbálják ellehetetleníteni. A rendvédelmi szolgálati nyugdíjáért tartott, április 16-i demonstráció után két nappal jelentősen csökkentették a fizetését. Pártpolitizálásal is vádolták, a Független Rendészeti Panasztestület elnöke a „bohóccforradalom” miatt méltatlansági eljárás fontolgatott ellene. A ma már a Szolidaritás mozgalom vezetőjeként tevékenkedő Kónya a fegyveresek sztrájkbizottságának elnöki posztjáról akkor mondott le, amikor Orbán Viktor többszöri kísérlete ellenére sem tárgyal

velük érdemben. Gyakran kérdezik tőle, politikai pályára készül-e, ám – ahogy mondja – ezen még ráér gondolkodni. A törvény szerint ugyanis a leszerelést követően még három évig nem lehet politikai párt tagja, nem lehet parlamenti képviselő, igaz, kormányzati tisztséget vállalhat. Jelenleg a leszerelési folyamat zajlik, de ha lezárult, akkor szándékai szerint teljes energiáját a Magyar Szolidaritás Mozgalom ügyeinek képviseletére fordítja – nyilatkozta.

V É L E M É N Y

KISZELLY: SZAKADNAK A SZAKSZERVEZETEK

Megkezdődött a mozgás

A baloldalon minden jó hely elhelyezkedett

Van, aki a kapun belülre akart kerülni, mások viszont az utcáról, minden eddiginél keményebben folytatják az érdekvédelmet, miközben a szakszervezeti egység felszámolása végleg megkezdődött – reagált Kiszelly Zoltán politológus, arra, hogy a munka törvénykönyve aláírásával hat konföderációból három deklarálta, lemond a további egyeztetésről. A vezetőknél nem is nagyon volt más választásuk, főleg Pataky Péternek nem. – Azt talán senki nem vitatja, hogy a Liga, azon belül is a vasutasok mindig is a konföderációk legkeményebb magja volt. el is érték, amit akartak. Megkapják a Cargo privatizációja utáni 5 milliárd forintot, most joggal gondolhatja a többi tag, hogy az ő érdekeiért már nem fognak harcolni. Akik nem tudtak látványos eredményeket elérni, azoknak mindenképp vonzóbb az erősebb ellenzéki oldal, miközben az is látszik: aki a kormánnyal meg tud állapodni, az eredményes lehet – mondja a politológus, aki szerint kormányoldaltól mindenképpen hasznos, hogy partnerévé emelte, s ezzel megosz-

totta a szakszervezeteket. Kiszelly Zoltán szerint viszont azok, akiknek a követeléseit láthatóan nem tudja, vagy nem is akarja a kormány teljesíteni, jobb, ha az erősebb ellenzékhez húznak. Igaz, vezetőik számára ott már nem igen maradt hely.

Pataky Péter a status quo-t választotta, úgy gondolja, kapun belül maradvai talán eredményesebb lehet, igaz, nem is igen maradt más választása. Az utcán megindult akcióssorozat, az egészen új mozgalmi oldal elfoglalta az aktív ellenállás pozíciót, így az MSZOSZ-elnök egy opportunista, egyeztetésekre apelláló érdekvédelem mellett döntött. Nyilván arra számít, hogy első körben a funkcionáriusainak üzen azzal, amit a szakszervezeti jogositványok terén el tudott fogadtatni, s bízik abban, hogy ezt majd rajtuk keresztül a tagság is értékeli. Most azon dolgozhat, hogy megőrizze a munkavállalókat a nagyobb pofonoktól, s a nemzetközi szervezeteken keresztül folyhat tovább a küzdelem a munkavállalók jogaiért – értékelte a helyzetet Kiszelly Zoltán, aki szerint viszont kérdés: ezzel nem veszít-e majd több-

KUN J. VIKTÓRIA

SZINTE MINDENÉRT TÖBBET KELL FIZETNI

Így drágul az élet jövőre

A fogyasztási adók növelésével próbálja a kormány a költségvetésből kieső pénzt pótolni. Drágulnak az illetékek, nő az áfa és az eva kulcsa, adóvá változnak a járulékok, csökkennek a kedvezmények. Az utolsó pillanatban módosítások tömegei kerültek a képviselők elé.

A költségvetés parlamenti tárgyalásakor tömegével zuhantak be az utolsó pillanatban is a módosító indítványok. A változásokat – többnyire drágulások – alig lehet úgy számba venni, hogy ne maradjon ki valami. A teljesség igénye nélkül, a legfontosabb módosításokat tesszük közzé.

Módosul az alacsony keresetű munkavállalók bérének emelését ösztönző törvény. Ezentúl a bruttó 300 ezer forint alatt keresők nettó bérének értékét a munkaadónak kell szinten tartania. Aki ezt nem tartja be, azt a munkaügyi ellenőrzés során nem bírsághatják, viszont az elvárás nem teljesítő cég két évig nem indulhat közbeszerzésen, és nem kaphat állami támogatást.

Adókötelese válik a reprezentáció és az üzleti ajándékok juttatása. A juttatás értékének 1,19-szeresét 16 százalékos szja és 27 százalékos eho terheli.

OLCSÓBB REGISZTRÁCIÓ, DRÁGÁBB ÁTÍRATÁS

Az új adótörvények értelmében jövőre lényegesen csökken a regisztrációs adó, ugyanakkor az illetéktörvény módosítása megemeli a személygépkocsik átírási illetékét.

Az igazgatási illeték 2200 forintról 3000 forintra nő. A peres eljárás illetéke 10 000 és 1500 000 forint közöttire változik. A válóper, valamint a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás illetéke 30 000 forint lesz.

Felgyorsul az ingatlanszerzési illeték kivétele: az ingatlan megszerzéséről az ingatlan-nyilvántartási eljárás befejezését követő nyolc napon belül értesíti a földhivatalt az adóhatóságot.

A CHIPSADÓHOZ MÁR MINDENKI ÉRT

A parlamenti vita során az egyik legnépszerűbb téma a chipsadó volt, úgy voltunk ezzel, mint a focival: mindenki értett hozzá. A döntés értelmében bővül a termékkör az ízesített sörrel és az alkoholos frissítőkkel, ezek esetén az adó literenként 20 forint lesz, pontosabbá válik az energiadó fogalma, az üdítőitalok és az előresomagolt cukrozott készítmények esetén nem a hozzáadott cukor, hanem az összes cukortartalom lesz az irányadó abban a tekintetben, hogy a termék adóköteles vagy sem.

Változnak a meglévő termékkörben az adómértékek. A 25 százaléknál alacsonyabb gyümölcsstartalmú üdítőitalok esetén literenként 5-ről 7 forintra emelkedik, a sós snackek és

ételizesítők esetén kilónként 200-ról 250 forintra emelkedik az adó mértéke, de adókötelesek lesznek januártól – sok egyéb mellett – az extrudált sőtartalmú termékek is.

EGY HÁZTARTÁSBAN EGY HEKTÓ SŐR KÉSZÜLHET ADÓMENTESEN

A kereskedelmi gázolaj adókedvezményét kisebb mértékben növelik: januártól a dízelt üzleti célból tankolók literenként 17 forintot igényelhetnek vissza, holott az eredeti tervben 19,5 forint szerepelt.

A törvényjavaslat szerint a magánszemélyek által saját fogyasztásra készített sör, bor és pezsgő előállítására nem minősül jövedéki termék belföldi előállításának, így ez a tevékenység mentesül az adóraktári kötelezettség alól.

Évente háztartásonként 1000 liter sört lehet főzni adómentesen, saját fogyasztásra. A sör előállítására alkalmas főzőüstöt és komlóforraló üstöt viszont csak vámhatósági engedéllyel lehet majd tartani. A kisüzemi sörfőzdék adminisztrációs terheit enyhítik. Szintén adómentes lesz 1000 liternyi saját fogyasztásra szánt gyümölcsbor és évi 1000 liter pezsgő előállítása.

AZ ÁFA-EMELÉST SEM ÜSZTUK MEG

Ahogy már tudni lehetett, az általános forgalmi adó felső kulcsa 25-ről 27 százalékra nő, így a bruttó árban megjelent áfatartalom 20-ról 21,26 százalékra változik. Az adómérték kezelésére alkalmas pénztárgépeket és taxamétereket február 29-ig kell átállítani, az átállítási igény jelentős, a GDP 1%-át kitevő tartalékrendszert épít be a Kormány az eurózóna adósságához megközelítő mértékű GDP növekedési rátát tudott felmutatni.

A jövő évi költségvetésbe egy igen jelentős, a GDP 1%-át kitevő tartalékrendszert épít be a Kormány az eurózóna adósságához megközelítő mértékű GDP növekedési rátát tudott felmutatni. Az adómérték kezelésére alkalmas pénztárgépeket és taxamétereket február 29-ig kell átállítani, az átállítási igény jelentős, a GDP 1%-át kitevő tartalékrendszert épít be a Kormány az eurózóna adósságához megközelítő mértékű GDP növekedési rátát tudott felmutatni.

„2011-ben, 7 éves európai uniós tagságunk óta először sikerül 3 százalékos alacsonyabb gyümölcsstartalmú üdítőitalok esetén literenként 5-ről 7 forintra emelkedik, a sós snackek és

ADOMÁNYOZNI SEM LEHET ADÓMENTESEN

A társasági adóról és osztalékadóról szóló szabályozásban megjelenik többek között az adomány és a bejelentett immateriális jószág fogalma. Ez utóbbi az adóhatóságnak a szerzéstől számított hatvan napon belül bejelentett, jogdíjbevitellel jogosító javait jelenti, ennek majdani eladása csökkenti majd a társasági adó alapját.

Az egyszerűsítés jegyében módosítják a bejelentett részesedés fogalmát, hogy a tulajdonosoknak ne kelljen bejelenteniük, ha egy cégben a százalékos részesedésük nem nő, csak annak az értéke. Újradefiniálják az osztalékot, hogy a meghatározás megfeleljen az Európai Unió egyetemes jogértelmezési gyakorlatának.

MEGHOSSZABBÍTÓ EVA-AGÓNIA

A kormány és a frakciók hosszas csatározás után döntött az eva kulcsáról is. A változtatások értelmében a jelenlegi 30-ról 37 százalékra emelkedik az egyszerűsített vállalkozói adó kulcsa, a munkaadó által fizetendő tb-járulék pedig 27 százalékos, szociális hozzájárulási adóvá változik.

megérősíti. Hazánk 2004-es EU csatlakozása óta először tartja 3 százalék alatt a jövő évi költségvetési deficitet. Erre a teljesítményre a 27 tagú Európai Unióban Magyarországon kívül csak hat ország lesz képes.

A legfrissebb adatok szerint a magyar GDP 2011 harmadik negyedéves teljesítménye meghaladta az EU 27 és az eurózóna bővülési ütemét, és az utóbbi négy negyedéves Magyarországot az EU átlagához megközelítő mértékű GDP növekedési rátát tudott felmutatni.

A jövő évi költségvetésbe egy igen jelentős, a GDP 1%-át kitevő tartalékrendszert épít be a Kormány az eurózóna adósságához megközelítő mértékű GDP növekedési rátát tudott felmutatni.

Kik azok a hitelminősítők?

A három nagy hitelminősítő intézet tekintélye megcsorbult ugyan a 2008-as válság miatt, de ítéleteikre még mindig figyelnek a piacok. Az S&P, a Fitch és a Moody's működése nélkül ma még elképzelhetetlen a gazdaság.

Az első hitelminősítő intézet az 19. század második felében jött létre, amikor az Egyesült Államokban a vasúttépítő és -üzemeltető társaságok megindultak. A befektetők többsége elsősorban Európából származott, így a földrajzi távolság miatt szükség volt a cégek pénzügyi helyzetét értékelő és róluk információt szolgáltató független forrásokra.

Már 1906-ban statisztikai iroda segítette az adatgyűjtést és -elemzést az amerikai vállalatokról, tíz évre rá következett a vállalati kötvények adósságbesorolása, nem sokkal később megkezdődött az állami adósságok minősítése is, majd 1940-től a tevékenység kiterjedt az önkormányzati kötvényekre is.

Bár a magyar kormány az elmúlt időszakban minden fronton a hitelminősítők ítéleteit próbálta bagatellizálni – Giró-Szász András kormányiszóvivő legutóbb úgy vélte, az intézeteknek nem csak igazuk nincs Magyarországgal kapcsolatban, de tulajdonképpen még jogosítványuk sem az országok értékelésére – a három nagy hitelminősítő szavára még mindig odafigyelnek a piacok. Ha egy-két apróbb jelzés már nem is kelt akkora felbolydulást, a drasztikus leminősítésekre azért még mindig érzékenyek a befektetők.

AZ NGM PÉNZÜGYI TÁMADÁST VIZIONÁL

A VILÁG összefogott hazánk ellen

A Nemzetgazdasági Minisztériumnál úgy vélik, a Moody's értékelésének semmilyen valós alapja nincs, ezért a magyar kormány nem tudja azt másképp értelmezni, mint az ország elleni összehangolt pénzügyi támadás.

A novemberi Moody's visszaminősítés kapcsán a Nemzetgazdasági Minisztériumnál az ország ellen indított összehangolt nemzetközi pénzügyi támadást emlegettek. A hitelminősítő véleményének nincsen alapja – írták közleményükben –, mert az elmúlt másfél éves időszakban a magyar gazdaság legtöbb területén minden külső nehézség ellenére ütemet, és az utóbbi négy negyedéves Magyarországot az EU átlagához megközelítő mértékű GDP növekedési rátát tudott felmutatni.

A legfrissebb adatok szerint a magyar GDP 2011 harmadik negyedéves teljesítménye meghaladta az EU 27 és az eurózóna bővülési ütemét, és az utóbbi négy negyedéves Magyarországot az EU átlagához megközelítő mértékű GDP növekedési rátát tudott felmutatni.

A jövő évi költségvetésbe egy igen jelentős, a GDP 1%-át kitevő tartalékrendszert épít be a Kormány az eurózóna adósságához megközelítő mértékű GDP növekedési rátát tudott felmutatni.

Az ICEM tagszervezetei tiltakozó levelet fogadtak el, amelyben leszögezik, támogatják a

Bóvliba sorolva

A Moody's beszólt

Megvonta Magyarországtól a befektetési ajánlású adósbesorolást a Moody's. Elemzők szerint teljes gazdaságpolitikai fordulatra lenne szükség. Kormánypárti politikusok és a Nemzetgazdasági Minisztérium illetékesei viszont boszorkányüldözésről beszélnek. Szerintük összefogott a világ Magyarország ellen.

A Moody's hitelminősítő néhány nappal ezelőtt Londonban közölte, hogy az eddigi „Baa3”-ről egy fokozattal lejjebb sorolta, „Ba1”-re rontotta a magyar kormánykötvény-osztályzatot. A szervezet további leminősítés lehetőségét is kilitássa helyezte.

A Moody's indoklása szerint egyre nagyobb a bizonytalanság, hogy Magyarország teljesíteni tudja-e a költségvetési konszolidáció és a közadósság-csökkentés középtávú célkitűzéseit, különös tekintettel a

magyar gazdaság egyre korlátozottabb középtávú növekedési kilátásaira.

A hitelminősítő szerint emellett Magyarország „egyre fogékonyabb az eseménykockázatokra” a magas államadósság-teher, a külföldi befektetők-től való erőteljes függés és a jelentős finanszírozási igények miatt. A leminősítést magyarázó első tényezővel kapcsolatban a Moody's megjegyzi: kétségek övezik a középtávú célok teljesülését a magasabb finanszírozási költségek, vala-

KELLEMETLEN, KICSIT MEGLEPŐ

15 év a megbízhatók között

A Moody's éppen 15 éve, 1996 december 19-én döntött arról, hogy Magyarországot a befektetésre ajánlott kategóriába lépteti elő. Az S&P-nél már másfél hónappal előbb, októberben kikerültünk a bőví kategóriából, a Fitchnél viszont egészen

1997 nyaráig várnunk kellett erre. Bő 14 évet töltöttünk úgy, hogy mindhárom minősítőnél ajánlott ország voltunk. A mostani visszaminősítés nem meglepetés, mert a lépést megelőzően már hetek óta pletykáltak arról, hogy bővíliba sorolhatják az orszá-

got, s huszonnégy órán belül két hitelminősítő is kilitássa helyezte az ország leértékelését. Az ország felülvizsgálatát októberben kezdték végigvinni a hitelminősítők és az IMF. A Fitch és az S&P jelzései után pedig már biztos volt az a lépés.

A VILÁG SZAKSZERVEZETEI SZOLIDÁRISAK

Nemzetközi akcióterv a kormány ellen

Szociális párbeszédből is „bóvilit” kapott a magyar kormány az ICEM 5. kongresszusán, november végén. A mintegy 400 nemzetközi tagszervezetet tömörítő, 20 millió munkavállalót képviselő Vegyipari, Energiaipari, Bányai és Rokon Szakmákban Dolgozók Nemzetközi Szakszervezeti Szövetsége (ICEM) nemtetszését fejezte ki a magyar kormány „szakszervezet”, munkavállaló és demokratiaiellenes lépéseiről.

Az ICEM tagszervezetei tiltakozó levelet fogadtak el, amelyben leszögezik, támogatják a

magyar szakszervezeteket, amelyek a közelmúltban tiltakozó akciókat szerveztek az új munka törvénykönyve ellen, amely liberalizálná a munkaerőpiacot, és gyengítené a munkavállalói jogokat.

A nemzetközi szervezet követeli a budapesti kormányzattól, hogy állítsa helyre a magyar szakszervezetekkel a párbeszédet, „a befogadó és tisztességes viszonyt”. A nemzetközi grémium hangsúlyozza, hogy a szakszervezetek képviselik hűen a munkavállalók érdekeit, ezért követelik, hogy a kormány azonnal kezdje meg a szociális párbeszédet, és a parlamentben a munka törvény-

könyve tervezetének átlátható vitáját. Az ICEM kongresszusán 170 ország mintegy ezer delegáltja vett részt, 20 millió munkavállaló képvisletében. Azokban az országokban, ahol kiemelkedő jelentőségű a szociális párbeszéd, a szakszervezetek megkeresik kormányukat, azt kérve, hogy diplomáciai úton is tiltakozzanak a magyar kormány munkavállalókat és szakszervezeteket érintő intézkedéseivel. A közös cél az, hogy nyomást gyakoroljanak a kormányra, térjen vissza „a demokratikus útra és állítson vissza minden olyan intézményrendszerre – így a szociális párbeszédre is –, amely része a demokráciának.

A MUNKABALESETEK ÁLDOZATAI ZÖMMEL FÉRFIAK

Kockázatos feketemunka

A kisebb cégeknél nagyobb a veszély?

Idén a legtöbb halálos munkabaleset a tíznél kevesebb embert foglalkoztató mikro vállalkozásoknál következett be. A leginkább veszélyeztetett életkornak a 25 és 54 év közöttieké bizonyult, de a 65 évnél idősebbek közül is öten meghaltak munkavégzés közben. A statisztikák szerint összességében a korábbinál kevesebben szenvedtek halálos munkahelyi balesetet. Az év utolsó hónapjaiban az átlagosnál több volt a szerencsétlenség.

Halálos munkabaleset történt november végén: egy 41 éves férfi lezuhant egy nagyfeszültségű távvezetékoszlop karbantartása közben, mintegy 20 méter magasból. Egy Martonvásár közelében álló magasfeszültségű távvezeték oszlop földelését cserélte a szerencsétlenül járt munkás, amikor eddig tisztázatlan okok miatt lezuhant, majd a kórházba szállítás közben belehalt sérüléseibe. A tragédia sajnos nem ritka: Magyarországon az idén az első kilenc hónapban valamivel több, mint 12 ezer munkabal-

eset történt, amelyek közül 59 volt halálos. December elejéig viszont a munkabaleseti áldozatok száma már meghaladta a hetvenet. Mindazonáltal az OM-MF statisztikája szerint a tendencia pozitív, némi javulást mutat a dolgozók munkavégzés közbeni biztonság, mert összességében kevesebben szenvedtek súlyos sérüléseket vagy halnak meg munka közben, mint a korábbi években. A halálos végű esetek aránya 13,2 százalékkal csökkent az év első három hónapjában az előző esztendő azonos időszakához képest.

A legveszélyesebb munkaterület ezúttal nem az építőipar – korábban e szektorból jelentették a legtöbb sérülést, illetve tragédiát –, hanem a gép- és a feldolgozóipar, az összes munkabaleset több mint harmada (4554) az 500 főnél többet foglalkoztató cégeknél fordult elő. A legtöbb halálos

munkabaleset viszont továbbra is a tíznél kevesebb munkást foglalkoztató mikro vállalkozásoknál következett be, ahol a védőeszközök és az orvosi alkalmassági vizsgálat, valamint a kockázatértékelés hiánya miatt fokozott a balesetveszély. A leginkább veszélyeztetett életkornak a 25 és 54

Év	Összes munkabaleset	Halálos kimenetelű
2007	14 329	83
2008	15483	79
2009	12 599	81
2010	13 865	68
2011	12 122	59

Az év első kilenc hónapja

FORRÁS: OM-MF

év közöttieké bizonyult, de a 65 évnél idősebbek közül is öten meghaltak munkavégzés közben. Az adatokból az is kiderül, hogy az idén bekövetkezett 12 122 munkabalesetből 7890 férfit, s három nőt ért halálos kimeneteli szerencsétlenség. A munkavédelmi szakemberek tapasztalata szerint ott, ahol a feketemunka dívik, a munkavédelmi követelmények biztosítása is elmarad. A munkaadók ugyanis nemcsak a bérjárulékokon, hanem a biztonságot adó berendezések beszerzésén is spórolnak sok helyen.

ÁTVIZSGÁLNAK 200 EZER ROKKANTNYUGDÍJAST

A járandóság elvesztése a tét

ÖNKÉNT JELENTKEZNI JAVASOLT

Tavasszal indítja csaknem 200 ezer rokkantnyugdíjas ellenőrzését a kormány, aki nem jelentkezik önként a felülvizsgálatra, az májustól elveszítheti az ellátást. Az átalakuló rokkantnyugdíjrendszer kedvez a fiataloknak, akik viszont elvesztik kiemelt státuszukat, azoknak három év alatt kevés pénzből kell talpra állniuk és munkát találniuk egy meglehetősen mostoha munkaerőpiacon.

Egyes vélemények szerint a mostaninál erőse-
rebb, de szigorúbb rokkantnyugdíjzási rendszer fél életbe, ha a parlament elfogadja a Nemzeti Erőforrás Minisztérium (Nefmi) által november közepén beterjesztett törvényjavaslatot. Az eddigi öt rokkantsági ellátási forma helyett csupán kettő lesz, megváltozik a jutátások elnevezése, számítáruk módja is. Az átalakítás lényege, hogy az eddigi öt különböző jogcímen nyújtott rokkantsági kifizetés – a három kategóriában nyújtott korhatár alatti rokkantsági nyugdíjak, valamint a rendszeres szociális járadék és átmeneti járadék – jövő január 1-jétől megszűnik. Helyükre mindössze kétféle ellátás kerül, a rokkantsági és a rehabilitációs ellátás.

A kormány terve a 313 ezer korhatár alatti rokkantnyugdíjas kétharmadát érinti, azokat, akik a jelenlegi besorolás szerint a 3. kategóriába tartoznak, vagyis a legkevésbé súlyos károsodással élnek, és 57 évnél fiatalabbak, tehát elvileg még legalább öt évig dolgozhatnak. Ebből a körből próbálja meg kiszűrni az indokolatlanul leszázalékoláltakat, illetve azokat, akik még valóban képesek dolgozni. A törvényjavaslat szerint ezek az emberek jövő januárban kapnak egy levelet, amelyben értesítik őket a változásokról és felszólítják őket, hogy március 31-ig kérelmez-
zék felülvizsgálatukat. Mind-
ez elvileg önkéntes lesz, de a szankciók ismeretében inkább kötelezettségnek tűnik. Aki elmulasztja a jelentkezést, az járandósága azonnali elveszíté-

sére számíthat. A törvény-tervezet úgy fogalmaz, hogy aki március végéig nem kéri a komplex minősítés elvégzését, annak „a rehabilitációs ellátását 2012. május 1. napjával meg kell szüntetni”.
KIKET ÉRINT?
A felülvizsgálat többféle eredménnyel zárulhat, így megállapíthatja azt is, hogy rehabilitációt követően van esélye a munkára a rokkantnak. Akik így járnak, azok a jövőben nem rokkantsági nyugdíjat fognak kapni, hanem úgynevezett rehabilitációs ellátást. A rehabilitációs ellátás csak 3 évig járna a kormány terve szerint. A három év alatt mindenkinek meg kell próbálnia elhelyezkedni. Ha ez nem sikerül, akkor indokolt esetben elvileg meghosszabbítható az ellá-

tas. A felülvizsgálatot azoknál kezdik, akik a legközelebb vannak a védett korhoz, vagyis, akik most 55-56 évesek, és akár hónapokon belül betöltik az 57. évüket. A védettséget ugyanis a felülvizsgálatnál állapítják meg, ekkor szűnik ki azokat, akiknek már csak öt évük van a nyugdíjig.
A KORMÁNY CÉLJA
Az átvizsgálással a még reha-bilitálható leszázalékoltak visz-szerterelése a munkaerőpiacon, illetve a jövőben rokkanttá válók mielőbbi rehabilitálása és újbóli foglalkoztatása a célja a kor-mánynak. Azt várja, hogy ettől javul a foglalkoztatottság. Az érvek szerint ugyanis a 20 és 60 év közötti korosztályban Magyarországon 12 százalék a rokkantak aránya, Szlovákiában 6,3, Csehországban 6,5, a Gaz-

(K. J. V.)

A feketemunkást kizárják
A törvény alapján az 1955-ben, vagy azután született, korábban a hivatásos állomány tagjaként dolgozók esetében a szolgálati nyugdíjat januártól az szja-val csökkentett összegben szolgálati járandóságként folyósítják. A járandóság azonban nem csökkenhet a decemberi minimálbér másfélszerese alá. Emellett nem csökkenthető a járandóság, ha a szolgálati viszonyt egészségi alkalmatlanság miatt szüntették meg, és az ezt megalapozó baleset, vagy betegség összefügg a szolgálati kötelmekkel, illetve ha a jogosult önkéntes tartalékos szerződést kötött. Megvonják az ellátást attól a szolgálati járandóságban részesültől, akit feketemunkán érnek és büntetést kell fizetnie.

Sok volt a csalás?

A korhatár előtti nyugdíjak megszüntetéséről szóló előterjesztést, Rétthelyi Miklós nemzeti erőforrás-miniszter azzal indokolta, hogy ezek a nyugellátások járulékfizetéssel csak részben meg-alapozottak, folyósításuk a hiány-nyal küzdő nyugdíj-biztosítási alapot terheli, s azt a költségvetés csak az államadósság növelésével tudja biztosítani. Az átalakítás célja, hogy a jövőben a nyugdíjkiadások ne halad-ják meg a járulékból származó bevételeket, a nyugdíjat felváltó járandóságokat pedig nem a tb-kassza, hanem a központi költségvetés finanszírozza.

ORBÁN megint levelezett

A legújabb Orbán-levelek árából lakatná jól az esz-tergomi övodásokat a vegyipari szakszervezet, ezért összegyűjti és eladja azokat a küldeményeket, amelyekkel a címzettek – 3 millió nyugdíjas – szívesen támogatnák az akciót. A használt papír árából a helyi politikai vita miatt ellátás nélkül maradt gyerekeken segít a szer-vezet. A VDSZ elnöke felhívorítónak tartja, hogy a kormányfő a nyugdíjasoknak írt levelében

dasági Együttműködési és Fej-lesztési Szervezethez (OECD) tartozó országokban pedig 6 százalék alatt van ugyanez az arány. A terv kivitelezhetősége azonban a szakemberek sze-rint kérdéses: a törvényjavas-lat irányja jó, de a kormány által kívánatosnak tartott célok tel-jesülését keresztül húzhatja a jelenlegi munkaerőpiaci helyzet. „Amikor aktív és egészsé-ges munkaerők tömegeit is kénytelenek leépíteni a cégek, akkor kíváncsi vagyok, mikor fognak alkalmazni egy kicsit sérült, évek óta parkoló pályán lévő munkaerőt, vagy hogyan birnak majd foglalkoztatni egy leszázalékol- operaénekést, aki máshoz nem ért, és ráadá-sul még Szabolcsban is él”- ér-tékelte a sajtóban egy nyugdíj-szakértő.

(K. J. V.)

JÁRANDÓSÁG HELYETT SZOCIÁLIS ELLÁTÁS

MEGSZÚNT a korai nyugdíj

Csak a nők kedvezménye marad

A szakszervezetek tiltakozása ellenére jövőre megszűnik az előrehozott és a csökkentett összegű előrehozott öregségi, a korekedvezményes, a korengedményes, a bányász- és a művésznyugdíj, a polgármesterek, országgyűlési- és európai parlamenti képviselők korhatár előtti öregségi nyugdíja, s megszűnik a fegyveres szervek tagjainak szolgálati nyugdíja is.

Megszűnnek a korhatár előtti nyugdíjak, január 1-jétől nem állapítható meg ilyen ellátás, a jelenleg folyó-sítottakat pedig ezentúl nem a társadalombiztosítási kasszából, hanem a költségvetésből fizeti az állam – így döntött a parlament 257 kormánypárti igen szavazat-tal és 97 ellenzéki ellenében, az MSZP-frakció javaslatára név sze-rinti voksolással. A megszünte-tés alól kivételt jelent a negyven év jogosultsági idővel rendelkező nők nyugdíjkezelvénye. A döntés ér-telmében az 57 évesnél fiatalabb szolgálati nyugdíjasok csak a sze-mélyi jövedelemadóval csökken-tett összegű ellátást kaphatnak ja-

nuától, amennyiben nem mennek vissza dolgozni. Információink sze-rint a törvényhozók célja ezzel a döntéssel az volt, hogy minél több adó folyjon be a költségvetésbe, ugyanis például a rendőrok nem is tudnának visszamenni dolgozni, mert nincs igény a munkájukra. Az átalakítást egy júliusi alkotmány-módosítás tette lehetővé, kimond-va, hogy a korhatár előtti nyugdíjak csökkenthetők, szociális ellátássá alakíthatók, illetve – ha az érintett munkaképes – megszüntethetők. Így a jövő évtől megszűnik az előre-hozott és a csökkentett összegű előrehozott öregségi, a korek-edvezményes, a korengedményes, a bányász- és a művésznyugdíj, a

polgármesterek, országgyűlési- és európai parlamenti képviselők korhatár előtti öregségi nyugdíja, és – a szakszervezetek tiltakozó akciói ellenére – megszűnik a fegy-veres szervek és a Magyar Hon-védség hivatásos állományú tag-jainak szolgálati nyugdíja is. A már megállapított nyugdíjakat korhatár előtti ellátásként, föld alatt dolgo-zó bányászok esetében átmeneti bányászjáradékként, a fegyvere-seknél szolgálati járandóságként folyósítják. A képviselők döntése szerint balettművészeti életjá-radékra jogosult, aki legalább 25 éven át főállásban magántáncos, vagy tánckar tagja volt.

(K. J. E.)

Hogyan spórol 74 milliárdot a kormány

A kormány a nyugdíjrendszer átalaki-tásával 93 milliárd forint megtakarí-tással kalkulált, ám egyes számítások szerint a tervezettnek legfeljebb az egyhar-mada folyik majd be. Sőt, a rokkantnyugdí-jasok felülvizsgálatának várható elhúzóda-sa miatt a feltételezett megtakarítás alig 8-9 milliárd lesz.
A tervezett 93 milliárd helyett legfeljebb 19milliárdotakaríthat.megakormányanyug-díjrendszer átalakításával – derül ki a Policy Agenda számításaiból. Jövőre azonban még ez sem biztos, a rokkantnyugdíjasok 2012-es felülvizsgálatának várható elhúzóda-sa miatt a feltételezett megtakarítás alig 8-9 milliárd lesz. Felmerül a kérdés: kiken spórolja meg a kormány a gazdasági csomagból hiányzó 74-84 milliárdot?
Korábbi számítások szerint a tervet a rok-kantnyugdíjasok juttatásainak csökkentése-sével lehet tartani. A kormány ezért finomította elképzeléseit és csak az 5 évvel a nyugdíj-korhatár alatt lévőek közül "szedi áldozatait". A Policy Agenda úgy kalkulál, hogy így csak 177 ezer ember marad, akik közül 60 ezren semmilyen munkavégzésre sem alkalmasak, tehát ők is kiesnek a kötelező munkavégzé-s-re ösztönzés hatálya alól. Marad nagyjából 110 ezer ill. csoportos egészségkárosodási rokkantnyugdíjban részesülő, akiknek 2012-ben újra megvizsgálják egészségkárosodá-suk mértékét. Közülük sem lesz mindenki al-kalmas a felkínált munkák elvégzésére, ezért nem tudni, hogy velük mi lesz.
Kérdés tehát, hogy miből fogja az állam összekuporgatni a költségvetési eredmén-y-hez szükséges 93 milliárdot, pontosabban az ahhoz még hiányzó 74-78 milliárdot. Né-hány szakértő úgy véli, elsősorban a nyugdí-jasokon spórol a kormány.

MEGMAGYARÁZZÁK

A kormány megalakulása óta elkezdte, hogy az ország megújítása és a gazdaság talpra állítása mellett a nyugdíjak esrlértékét, egyben az idős emberek biztonságérze-tét is megőrzi. Ezt a vállalását a legutóbbi, 2011 novemberi, egy összegű, 6 százalékos emelésen túl a 2012. január 1-jétől folyó-sított 4,7 százalékos nyugdíjnöve-léssel teljesíti.
Az emelés az öregkori nyug-díjak mellett az egyes nyugdíj-

szertű, vagy egészségbiztosi-tási ellátásokra is vonatkozik, így például a korhatár előtti öregségi nyugdíjak helyébe lépő ellátásokra, valamint a megvál-tozott munkaképességűek új, a rokkantsági nyugdíjakat felváltó ellátásaira.
A nyugdíjrendszer átszer-vezésével a kormányzat meg-szüntette az államadósságot folyamatosan újratemelő koc-kázatokat, ezzel is biztosítva hosszú távon a nyugdíjrendszer finanszírozásának fenntartható-ságát. A jövő évi emeléssel ha-vonta átlagosan 4400 forinttal kap többet a közel másfél millió öregségi nyugdíjas. Az intézke-dés fedezetét – mintegy 130 milliárd forintot – a jövő évi költségetés biztosítja.
A kormány a rezsiköltségek szabályozásával is garantálni ki-vánja a nyugdíjasok biztonságát, ennek keretében 2012-ben a gáz-, a távfűtés-, a villany-, va-lamint a víz és csatornadijak nem emelkedhetnek az inflációnál na-gyobb mértékben.
KORMÁNYSZÖVNI/IRDA – MTI

PERCENKÉNT HÁROM ERŐSZAK

Állítsuk meg!

Magyarország nem vállalja?

Magyarország a mai napig nem írta alá a nők elleni erőszakkal szembeni fellépést célzó egyezményt, amelyet az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2011 áprilisában fogadott el. A világon percenként három nőt ér erőszak.

Minden józangondolkodó embert elborzaszt a hír: a világon percenként három nőt ér erőszak, és Magyarországon is minden ötödik nő átélt már élete során bántalmazást. Ezek a sérelmek a külvilág számára sokszor láthatatlannak, hiszen többnyire otthon történnek, a privát szférá kerektein belül maradnak. Mindez megnehezíti az áldozatok segítséghez jutását, ami tragédiához vezethet, hiszen évről-évre emberek tucatjai halnak meg a családon belüli erőszak következményeként. A statisztikai adatok is kimutatták, hogy ez a leggyakoribb halál-
ozási ok a nők ellen elkövetett bűncselekmények között. Éppen ezért tarthatatlan, hogy azok, akik tehetnének ellene, nem fordítanak erre a kérdésre elég figyelmet; tarthatatlan és elfogadhatatlan, hogy a helyzetet nem súlyának megfelelően kezelik – vélik nőjogi érdekvédelmi szervezetek, s a nők elleni erőszak megszüntetésének világnapja alkalmából is mielőbbi hatékony megelő-

zést követelnek. Tapasztalatok szerint a bántalmazott nők csak nagyon ritkán, vagy egyáltalán nem beszélnek a problémájukról, mert nem mennek. Sőt, még akkor is titkolják a „szégyenüket”, ha nyilvánvaló, hogy baj van. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2011 áprilisában fogadta el a nők elleni erőszakkal szembeni fellépést célzó történelmi jelentőségű egyezményt. Magyarország az elfogadásakor éppen az EU soros elnökségi tisztét töltötte be, de nem írta alá az egyezményt. Érdekvédelmi szervezetek ezért ezen a napon – is – együttes fellépést követelnek európai és hazai szinten, valamint azt, hogy Magyarország haladéktalanul csatlakozzon az egyezményhez; írja alá és ratifikálja azt.

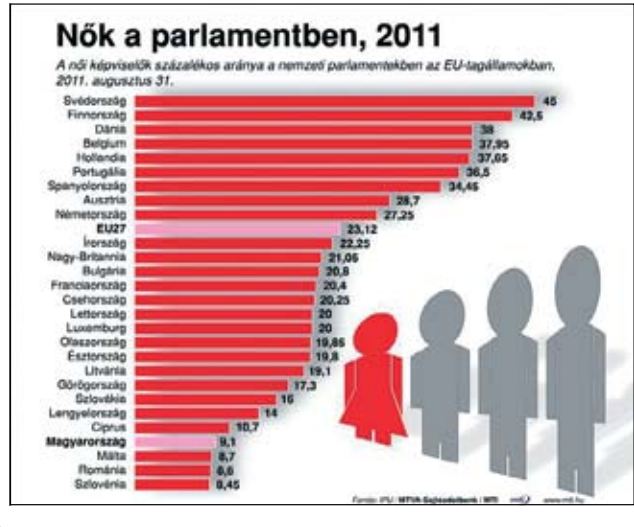
(JÁKI BEÁTA)

Érdekes...

A magyar kormányzatban egyetlen női minisztert sem találunk, és a közjogi méltóságok között sincs nő, az Alkotmánybíróságban is összesen egy van. A parlamenti képviselőknek legfeljebb a 9 százaléka a nő, s ezzel Magyarország az utolsó az Európai Unióban. A legnagyobb cégek felsővezetői között kevesebb, mint 15 százalék a nők aránya.

A nők és férfiak közötti bérkülönbség 15 százalék a férfiak javára. A gyermekgondozási szabadságokat igénybe vevő férfiak aránya alig mérhető, a háztartásra és gyermeknevelésre fordított idejük csupán töredéke a nőkének. A hagyományos korlátozó nemi szerepek elfogadása még a volt szocialista országok között is kiemelkedően magas Magyarországon.

Lapátra kerülhetnek a kismamák

Gyakorlatilag megszünik a nők kirugási tialma terheesség szűlési szabadság és gyermekgondozási szabadság ideje alatt. Legalábbis erről szól az a tervezet, amelyet

a közszolgálati tisztviselőkről szóló tervezethez nyújtott be az Országgyűlés alkotmányügyi bizottsága. Ez alapján a beteg gyermeket otthon ápoló közszolgák sem lesznek jogosultak arra a fel-

mentési védelemre, ami eddig megővta őket a politikai tisztogatástól. Vagyis, bárkit lapátra lehet tenni egy mond-
vacsinál, méltatlansági okra hivatkozva. Úgyisintem nem lesz alkalmazható a kedvez-

ményes felmentési idő azok esetében sem, akik betegség miatt keresőképtelenek, és akik otthon ápolják beteg hozzátartozójukat. Az új módosító váratlan felbukkanása botránys.

„MIT POFÁZOL BELE KISANYÁM?”

Alpári stílus a parlamentben

„Mit pofázol bele, kisanyám?” „Vetközz Ági!” „Miről álmodik a lány?” „Ki vigyáz a gyerekekre?” „Hol a baby-doll-od?” Ilyen és ehhez hasonló beszélgetések aláz-
bizonyos férfi képviselők női képviselőitársait. Bár az érint-

tett képviselőnők „elégértelt” vettek a szabad szájú politikusok, sokan határozottan úgy vélik, ha több nő lenne a parlamentben, nem fordulhatna elő, hogy alpári stílusban beszélnek az üléseken a férfiak a nőkkal. Bár a gyalázkodás általában

pártsemleges, az utóbbi időben a kétharmaddal rendelkező pártok tagjai közül beszélnek a legtöbben az említett alpári stílusban a nőekkel.

„Nagyon súlyosan kontraszelektált a parlament, azt lehetett beküldeni az Országgyű-

lésbe, akit a Fidesz csak akart, „akár egy hintalovát is” beültethetett volna a kormánypárt a képviselői közé” – fogalmazott keményen az egyik érintett képviselőnő, aki ígéretet tett, hogy a jövőben minden ilyen esetet szóvá fog tenni.

Elborzasztó

Európai statisztikák szerint tavaly a 18 és 34 év közötti fiatalok számát tekintve a férfiak 10 és a nők 14 százaléka esett áldozatul családon belüli erőszaknak, bántalmazásnak. A magyarországi statisztika szerint a családon belüli erőszak elsődleges áldozata a nők és a gyerme-

kek. Minden ötödik nő rendszeresen bántalmazt férje vagy partnere, a családon belüli erőszak pedig hetente legalább

egy nő életét követeli. Annak ellenére, hogy magyarországi viszonylatban rendelkezésre állnak statisztikai adatok, tanulmányok, központok, telefonos segélyvonalak, az európai átlaghoz képest ez még mindig kevés. A másik probléma az, hogy a statisztikai adatok sok esetben nem pontosak, hiszen számos nő és férfi félelemből, vagy éppen szégyenből nem szolgáltat adatot a kérdés kapcsán.

A nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halál-
ozási ok. Hazánkban a partnerük, vagy volt partnerük által fizikailag bántalmazott nők száma becslések szerint közel félmillió. Ezek a sérelmek azonban a külvilág számára sokszor láthatatlannak, hiszen többnyire otthon

HETENTE EGY NŐ BELEHAL

A VÁD boszorkányság

Magyarországon hetente legalább egy nő meghal férje, vagy élettársa erőszakos magatartása miatt, élete során pedig minden ötödik nő kerül olyan párkapcsolatba, ahol rendszeresen verik.

A nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halál-
ozási ok. Hazánkban a partnerük, vagy volt partnerük által fizikailag bántalmazott nők száma becslések szerint közel félmillió. Ezek a sérelmek azonban a külvilág számára sokszor láthatatlannak, hiszen többnyire otthon

I. évfolyam 3. szám • 2011. december

Intézményre fáj a Fidesz foga

Egyetlen tollvonás

Egyetlen tollvonással a megyék valamennyi intézménye állami kézbe kerül jövőre. De a főváros sem ússza meg, hiszen húsz kórházától kell megválnia.

Bekövetezett tehát az, amit 1990 óta kevesen hitték: a külkefordalom ezúttal önkormányzati javakat ragad magához. Mondhatják persze, hogy a végletekig eladósodott megyék végképp alkalmatlanná váltak intézményrendszerük működtetésére, s egyébként is kötelező állami feladatokat látnak el. Ez tény, hiszen a gyógyítás, a gyermekotthoni elhelyezés, az idősokorúk, vagy magatehetetlen betegek ellátása, levéltárak, múzeumok, könyvtárak fenntartása kétségkívül ilyen kötelező feladat.

Ezeket a közszolgáltatásokat azonban célszerű a helyi sajátosságokhoz igazítani és a döntéseket is ugyanott meghozni. Erről szól az önkormányzatiság, amit a kormány arcul csapni készül, hiszen – bár a területfejlesztés feladatait nagyvonalúan átengedi – nagyjából kiüresíti a megyei hatásköröket. Azért, pedig, hogy az állam

csak feladatokat szabtott, miközben a forrásokat nem biztosította, nem a megyéknek kell elvinni a port.

Inkább át kellett volna gondolni a finanszírozási mechanizmusokat. Az nem működik, hogy szinte minden bevételt központosítanak, majd az önkormányzatok elé vetnek némi morzsát. A megyék különösen szerencsétlen helyzetben vannak, hiszen a hatályos szabályozás jószíval egyetlen fillér saját bevétel sem biztosít. Lógnak az állami köldökszínon. A települési önkormányzatok legalább kétharmad részét saját forrásaira alapozhatnak.

Az államosítás több mint hétszáz intézményt érint. A kormány zöke-nőmentes váltást ígért, de azt azért kilátásba helyezte: szőljon bármédig a megbízatása, egyetlen vezető sem ülhet nyugodtan a székében. Majd a kormányhivatal jól megmondja, jövő márciustól kik vezetik ezeket az állami intézményeket.

ESZTERGOM IS AZ ÉTLAPRA KERÜLT

A Fidesznek időközben megjött az étvágya, mert Esztergomot is államosítaná. A város polgárai „köszol-gáltatásokkal való ellátásának ma-radéktalan biztosítása, az ellátások színvonalának emelése, egységes-sége, valamint az intézmények ha-tékonyabb” működtetése érdekében átvesszi az állam a város egyes intéz-ményeit, azok tartozásaival együtt – ilyen értelemtől törvényjavaslatot nyújt-

tott be Navracsics Tibor (miniszter), Szabó Erika (államtitkár), Czúnyiné Bertalan Judit (kormány megbízott) és Kósa Lajos (ügyvezető alelnök) fideszes képviselők.

Rövid úton az államosítással zár-nák le tehát a város független pol-gármestere és a fideszes képviselő-testület többség között már egy év óta folyó áldatlan vitát. Tétényi Éva és a közgyűlés közötti ellentétek miatt Esztergom jószíval működés-kép-telenné vált, és a polgármester hiába kezdeményezte többször is a testület feloszlását – ami egyben új választás kiírását jelentené –, a kormány-párti képviselők ebbe nem mentek bele. Maradt tehát a patthelyzet.

Nem valamennyi, csupán a ko-rábban a megyei önkormányzattól átvett, illetve a középszintű köz-szolgáltatást nyújtó intézmények kerülnek most állami kézbe.

Ezek közé tartozik a Vasváry László Kórház, egy múzeum, egy szociális központ, három középiskola és egy kollégium.

A képviselő előterjesztésüket azzal indokolják, hogy a költségvetési források szűkössége, illetve az önkormányzat törvénysértő működése veszélyezteti az érintettek ellátását. Ugyanakkor jelzik, hogy a nem kötelező feladataitól „megszabadított” települések a megmaradó intézményei működtetésében „na-gyobb mozgástérrel bírnak” majd.

(MUNKATÁRSUNKTÓL)

Vihar egy pohár vízben

A FŐVÁROS NEM VÁLIK LE

Félreértés

Értelmezhetetlen és kezelhetetlen helyzetet, a csaknem 140 éve egységes főváros megszűnését eredményezné azoknak a törvénymódosító javaslatoknak az elfogadása, amelyek szerint Budapest megyévé válna, a kerületek pedig önálló településsé, illetve a több kerületet érintő beruházásokat elvonnák a fővárostól – mondta november 26-i rendkívüli sajtótájékoztatóján

Tarlós István főpolgármester.

Tarlós szerint, ha Buda-pest megyévé válna, akkor Debrecen lenne Magyarország legnagyobb városa, Budapest pedig csak megyei feladatokat látna el, a közszolgáltatásokat a kerületeknek kellene elvégezniük. Ha pedig a több kerületet érintő beruházásokat nem a főváros valósítaná meg, a 4-es metró építését őt, a budai fonódó vil-lamos kialakítását hat, a Szelel Kálmán téri rendezését, pedig három kerületnek kellene megoldania. „Kósa Lajos meglátogatott a város házában, rövid idő alatt megegyeztünk, Budapest olyan települési önkormányzat marad, amely települési és te-

lejárati feladatokat is ellát” – jelentette be pár nappal később ugyancsak rendkívüli tájékoztatóján Tarlós. A Fidesz ügyvezető alelnöke jegyezte egyebek mellett a főpolgármester által kifogásolt: egyéni képviselői

javaslatokat. Budapest tehát egységes város marad. De az is maradt volna, mert a Kósa-féle javaslat – amely egyike az önkormányzati törvényhez benyújtott több mint hatszáz módosító indítványnak – nem volt mentes bizonyos önellentmondástól. Kimondta ugyanis, hogy Budapest és a főváros kerületei is településnek minősülnek, a településeken pedig települési önkormányzat működik. Igaz, a következő fordulatban viszont ez szerepel: a megyékben és a fővárosban területi önkormányzatok vannak. Ebből vonta le Tarlós azt a következtetést, hogy a főváros megyévé válik. A szövegből

„MARHASÁG”!

Kósa cáfol

Budapestből nem lesz megye

Nincs olyan javaslat, amely Budapestet megyének nyilvánítaná – jelentette ki hétfői sajtótájékoztatóján Kósa Lajos, a Fidesz ügyvezető alelnöke Tarlós István főpolgármester szavaira reagálva.

A főváros megyévé nyilvánításának lehetőségét firtató újságírói felvetésre Kósa Lajos azt mondta: ilyen javaslat nincs, nem is lehet, szerintem

marhaság és ellenezném is. Tehát senki nem akar ilyet csinálni.”

A Fidesz alelnöke kifejtette: kétféle típusú önkormányzat létezik, települési és területi. Lehetne azt mondani, hogy a főváros olyan speciális települési önkormányzat, amelyben még további települési önkormányzatok vannak, de ez

szerinte a józan ész ellen való lenne, ezért sokkal jobbnak tartja azt a megfogalmazást, hogy a főváros olyan területi önkormányzat, amely települési feladatokat is ellát. „Van főváros, vannak kerületek, senki nem szakít el semmit sem, a rendszer ugyanúgy működik, mint most” – összegezte szavait Debrecen polgármestere.

Azzal kapcsolatban, hogy egyesek szerint „Debrecennek kellene lennie a fővárosnak, és nem Budapestnek”, azt mondta, „vált már Debrecen néhányszor főváros, akkor mindig nagy baj volt: először az osztrákok jöttek, utána meg a szovjetek. Szerintem most akkora baj nincs, a fővárossal még tartjuk a frontot.”

(MTI)

ELŐFIZETŐI SZELVÉNY

Megrendelem a Dolgozók Érdekvédelmi Lapja című újságot _____ példányban
negyedévre 279 Ft □ fél évre 594 Ft □ egy évre 1188 Ft □

Megrendelő neve:.....

Irányítószám:.....Település:..... Utca:..... Házzszám:

Telefon: Fax: E-mail:

IMPRESSZUM

Dolgozók Érdekvédelmi Lapja

FELELŐS KIADÓ: Magyar Vegyipari, Énergiai
és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

FŐSZERKESZTŐ: Németh H. Erzsébet

ISSN 2063-0662

1068 Budapest, Benczúr u. 45., 1406 Budapest, Pf. 29.,

Telefon: 461-2400 Fax: 461-2499 E-mail: mail@vdsz.hu